

Oslo kommune
Bydel Søndre Nordstrand
Bydelsadministrasjonen

SAKSFRAMLEGG

Sakstittel:

Forslag til navnsetting av gate, vei, plass mv. - professor Vilhelm Bjerknes

---

Saken behandles i:
Arbeidsutvalget
Bydelsutvalget

Møtedato:
22.03.2012
29.03.2012

Utvalgssaksnr.:

Saksbeh: Mette Synnøve Fjeldstad

Arkivkode:

Saksmappe: 2012/278

Utredning

1 Bakgrunn

Byrådsavdeling for kultur- og næring har videresendt til bydelene brev fra Vilhelm Kristian Bjerknes, hvor det foreslås at gate, vei eller plass i Oslo navnettes Professor Vilhelm Bjerknes. Bakgrunnen for forslaget er at det i mars 2012 er 150 år siden Professor Vilhelm Bjerknes, som regnes for å være den moderne meteorologiens far, ble født i Oslo.

Navnerådet behandlet saken i sitt møte 4. januar.

1.1 Vedlegg

- Henvendelse fra Vilhelm Kristian Bjerknes
- Referat av 4. januar 2012 fra navnerådet

2 Oppsummering/konklusjon

Navnerådet påpeker i sin vurdering at det i Instruks for navnsetting av 38/8- 2000 pkt 5 står følgende: "Ved navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo bør det i størst mulig grad tas hensyn til eksisterende navn i det aktuelle området." Navnerådet fant ikke at en slik tilknytning til bydelen var til stede og anbefaler at saken blir sendt tilbake til Byrådsavdeling for kultur- og næring for nærmere vurdering.

Bydelsdirektøren støtter navnerådets vurdering i saken.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget finner ingen tilknytning mellom professor Vilhelm Bjerknes og Bydel Søndre Nordstrand og sender saken tilbake til Byrådsavdeling for kultur- og næring.

Bydel Søndre Nordstrand, 01.03.2012

Jan Hagen
bydelsdirektør

201105363-1

Vilhelm Kristian Bjerknes
Møllefareet 14 B
0750 Oslo

Oslo 16. 11. 2011

Til Byrådet
Rådhuset,
0037 Oslo

Vedr.: Professor Vilhelm Bjerknes 1862-1951.
Plass, gate eller vei

Den 14 mars 2012 er det 150 siden Vilhelm Bjerknes
ble født i Oslo (Kristiania).

Professor em. Sigmund Grønås i meteorologi
uttalte i et foredrag:

Vilhelm Bjerknes var en gjent innen internasjonal
fysikk- og geofysikk, og regnes for å være den moderne
meteorologiens far. Han var den første som analyserte
problemet værvarsling ut fra fysikkens lover og
satte opp et program hvordan en kan beregne
atmosfærens tilstand (været) fra et tidspunkt
til et annet.

I Bergen ble Bjerknes-senteret for fremvægne forskning
(klima-forskning) opprettet i 2005.

Bergen har oppkalt en vei etter ham. Det samme
har Stavanger gjort. På universitetet i Oslo finnes
man Vilhelm Bjerknes hus.

1 mars 2012 er det 150 år siden han ble født i Oslo.

For Oslo kommune vil det være en god anledning å hedre ham med en plass, gate eller vei.

Med vennlig hilsen

Wilhelm Kristian Bjerknes

Wilhelm Bjerknes har følgende CV.

- 1891 amanuensis ved Fysikk Institutt i Oslo
- 1893-95 lektor i mekanikk og matematisk fysikk ved Stockholms Högskola
- 1895-1906 utnevnt til professor samme sted.
- 1907-12 utnevnt til professor ved Universitetet i Oslo.
- 1913-1917 utnevnt til professor i Leipzig.
- 1917 -26 professor og skaper for geofysiske institutt ved Bergens museum, som senere ble en del av universitetet der.

Denne stillingen var statsstøttet for den reduserende forskning som skulle sette nye standarder innen meteorologi og værvarslingstjeneste i Norge.

- 1926 til nådd pensjonsalder, 32 var han professor i mekanikk og matematisk fysikk, ved Universitetet i Oslo.

Referat

Møte i navnerådet 4/1-12

Tilstede: Dønhaug, Hansen, Hjelmerud, Brudeli og Bjerke.

Sak 1: Konstituering av navnerådet for 2012-2015.

Vedtak: Bjerke ble foreslått som leder, og enstemmig valgt.

Sak 2: Brev fra Vilhelm Kristian Bjerknes av 16/11-2011, oversendt i brev fra Byrådsavdeling for kultur og næring av 16/12-2011.

Bjerknes påpeker at det i forbindelse med at det i mars 2012 er 150 år siden professor Vilhelm Bjerknes ble født og at: "For Oslo Kommune vil det være en god anledning å hedre ham med en plass, gate eller vei". V.K. Bjerknes anfører også at: "På universitet i Oslo finner man Vilhelm Bjerknes hus"

Navnerådet vil for egen del anføre at det i 1962 ble utgitt to frimerker i forbindelse med 100års jubileet for samme professor Bjerknes.

Navnerådet vil anføre at det i: "Instruks for navnsetting...av 30/8 2000" som vi er underlagt. I punkt 5. "Vilkår for navnsetting" står som første punkt: " Ved navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo bør det i størst mulig grad tas hensyn til eksisterende navn i det aktuelle området".....

Navnerådet drøftet saken nøye og fant ikke at en slik tilknytning til vår bydel var tilstede.

Vedtak: Navnerådet anbefaler at saken blir sendt tilbake til Byrådsavdeling for kultur og næring for nærmere vurdering.

Det var enstemmighet om dette i navnerådet.

Sak3: Brev fra Gunnar Hauger av 21/6 2011 til Oslo kommune, Plan-og bygningsetaten, denne etat sendte så saken videre til Byrådsavdeling for kultur og utdanning i brev av 5/8 2011. Denne etat sendte det så til vår bydel den 5/9 2011.

Herr Haugers anliggende er: "...å få ryddet opp" i veier i vår bydel som har navnet Holm i seg. Det vises for øvrig til hans brev i sin helhet.

Da saken nådde navnrådets medlemmer først dagen før møte i navnerådet var berammet hadde man ikke skriftelige kilder for å understøtte vedtaket, disse er framskaffet i ettertid.. Ut fra den lokalkunnskap som navnerådets medlemmer innehar, ble saken grundig behandlet. Det ble særlig framholdt at alt som binder vår bydel, og dens delområder til fortiden er viktig å beholde. Gården Holm er en av de eldste i vår bydel, og har gitt indentitet til delområde Holmlia.

Vedtak: Navnerådet ønsker ikke at noen veinavn knyttet opp til gården Holm skal slettes.

Vedtaket var enstemmig.

De skriftelige kilder/opplysninger som kan påberopes er følgende:

--"Instruks for navnsetting..." sier i punkt 5 siste ledd : "Gate –vei- og plassnavn i Oslo av samme kategori bør i størst mulig grad søkes samlet i samme strøk....."

Dette krav oppfylles jo idet det er bare delområde Holmlia som har Holm som basis for navnsettingen.

--I supplementbind til Aker (s historie) 1837-1947 finnes en oppstilling over "Veier og broer i Aker":

"**Holmveien.** Fra Nedre Prinsdals vei forbi gården Holm til herredsgrensen mot Oppegård, vedtatt 1925. Veien anlagt 1867 (Aasveien)" I bind nr. IV (Akers historie) framkommer følgende: "Denne vei som går fra Ljabro til Holm gård var før jernbanens omlegging mellom Ljan og Holm i 1924 en ytterst slett vei med dårlig veidekke"

"**Holmliveien** Fra Holmveien ved gården Holm under Østfoldbanen ved Holmlia stasjon og østover til Toppåsveiens kryss med Høgåsveien, vedtatt 1933."

-- Oslo Byleksikon fra 1987 sier dette om "**Holmliveien**, Holmlia, Oslo 12, fra Ljabrudiaagonalen til Nordåsveien. Veien het fra 1925 Holmveien, fra 1980 Fjeldlundveien, og fikk nåværende navn i 1982."

(Navnerådet stiller seg noe tvilende til denne formulering, i alle fall til hvordan Holmliveien ligger i dag i forhold Holmveiens trase. Det vises i denne forbindelse til våre karthenvisninger)

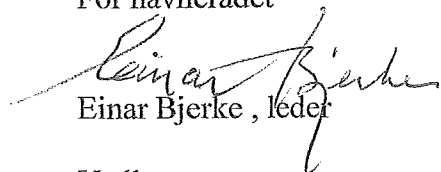
..**Kart over Østmarka** utgitt av Østensjøbanen-Bærumsbanen på basis av oppmåling i Marka før 1927.(Se bilag). Her ser man tydelig hvordan **Holmveien** gikk fra Ljabru/Hauketo forbi Asperud, Rydningen, Skogbakken , Ravnaas og fram til Holm gård. Den samme trase gjenfinnes på kart fra 1934 fra Oslo Oppmålingsvesn på side 42 i boka "**Om Holmlias historie**" fra 1990.(Se bilag)

Postadressebok for Norge fra 1999 har oppført på s.205 Holmveien 1265 Oslo som gyldig adressested. Ved henvendelse til Posten opplysningstjeneste nå opplyses det at Holmveien er ikke gyldig adresse i dag. som på pekt i herr Haugers brev.

-- Til slutt litt om kartet som medfulgte saken som er til behandling, fra **Plan-og Bygningsetaten** av 1/8 2011.. Her finner vi alle de omtalte veier. Navnerådet vil konsentrere seg om **Holmveien**. Denne er tydelig markert som adkomst til bebyggelsen fra 1956/57 og går nordover mot dagens Senter, hvor vi så gjenfinner den nord i kartet, hvor den vel tilnærmet ligger som en del av gangveisystemet. Denne trase som er den eldste i Holmlia, førte altså fram til gårde Holm. Minne om denne vei ønsker navnerådet å bevare.

I delområdet Søndre Dal/ Brenna har vi en gangvei fra syd til nord som er navnsatt med Vinterveien. Bakgrunnen skal være at lasskjørere fra Enebakk slapp en del høydemeter ved å ta dette draget vinterstid, vi blir gjennom dette navnet minnet om tidligere tiders virksomhet. . Samme tankegang burde kunne legges til grunn for Holmveien, med for eksempel et skilt i nord og syd som forklarer at dette er en av de eldste adkomster til Holmlia ?

For navnerådet

Einar Bjerke , leder

Vedlegg.